

**UCHWAŁA NR XXXVIII/280/2021
RADY GMINY BESTWINA**

z dnia 22 listopada 2021 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2021r, poz.1372 ze zm.), art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.)

**Rada Gminy Bestwina
uchwala:**

§ 1. 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

2. Program, o którym mowa w ust. 1 stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bestwina na lata 2016-2025 przyjętej odrębną uchwałą.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bestwina.

§ 3. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady

mgr Jerzy Stanclik

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla gminy
Bestwina na rok 2022.**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kluczowym aktem prawnym na podstawie, którego prowadzona jest realizacja zadań własnych gminy w zakresie wychowania w trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie.

Program jest corocznie uchwalany przez Radę Gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jednocześnie jest on skorelowany z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii, a jego cele są zgodne z celami operacyjnymi określonymi w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Urząd Gminy Bestwina, zgodnie z zapisami harmonogramu realizacji zadań, przy udziale Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wykonawcami zadań mogą być, w szczególności osoby fizyczne, prawne, organizacje pozarządowe, kościoły, instytucje kultury, zakłady opieki zdrowotnej, placówki oświatowe, działające w obszarze profilaktyki uzależnień.

WPROWADZENIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmu nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód.

Wyżej wymienionych szkód nie można uniknąć, ale można zmniejszyć ich rozmiary i dotkliwość poprzez edukowanie o skutkach nadużywania alkoholu, uświadamianie problemu, wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, uczenie radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi, czy uczenie jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję.

Picie alkoholu postrzegane jest nadal, zwłaszcza wśród młodych ludzi, jako swoisty sposób na życie i na rozwiązywanie problemów dnia codziennego.

Pomocne w tym przypadku jest wspieranie dzieci w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było im potrzebne sięganie po substancje uzależniające w ich dorosłym życiu.

PODSTAWA PRAWNA

Podstawy prawne, które regulują kwestie realizacji zadań własnych gminy z przedmiotowego zakresu oraz są podstawą realizacji niniejszego programu to:

- Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r. (j.t Dz. U. z 2021r. poz. 1956) - w związku z art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t.. Dz. U. z 2021r, poz.1372),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2020r. poz. 1876),
- Ustawa z dnia 09 czerwiec 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. 2020r., poz. 821)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- Narodowy Program Zdrowia 2021-2025

Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Realizacja zadań to uwzględnienie aktualnych potrzeb lokalnych z wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Źródłem finansowania tych zadań są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który wykorzystywany jest wyłącznie na realizację zadań programu i nie może być przeznaczony na inne cele (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)

Cel główny Programu:

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszanie rozmiarów już istniejących problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z nimi.

Cele szczegółowe Programu:

- I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
- II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych
- III. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- IV. Zintensyfikowanie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania do realizacji celów szczegółowych przedstawione są w poniższym Harmonogramie.

Harmonogram: cele, zadania oraz wskaźniki realizacji zadań własnych Gminy BESTWINA.

Lp	Nazwa zadania	Harmonogram/ realizator	Wskaźniki
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie		
1.	Współpraca z placówkami leczenia uzależnień poprzez dofinansowanie zajęć ponadstandardowych, wykraczających poza zakres podstawowego programu terapeutycznego lub zajęć po terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych; opłata badań biegłych sądowych ds. uzależnień i opłata wniosków sądowych. <i>(wydatki – rozdział 85154)</i>	Cały rok / GOPS w Bestwinie	- liczba osób korzystających z usług poradni leczenia uzależnień, -liczba osób skierowanych do biegłych sądowych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; - liczba wniosków skierowanych do sądu - liczba wniosków oddalonych przez sąd.
2.	Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i działania interwencyjno-wspierające dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe lub uzależnień, w tym w zakresie przemocy w rodzinie lub zagrożonych przemocą, konsultacje telefoniczne - Punkt Konsultacyjny GKRPA. <i>(wydatki – rozdział 85504)</i>	Cały rok / GKRPA Dyżur psychologa, specjalisty terapii współuzależnienia lub przemocy w rodzinie (praca z członkami rodzin); Dyżur terapeuty leczenia uzależnień (praca z osobą uzależnioną lub pijącą szkodliwie albo ryzykownie);	-liczba osób korzystających z poradnictwa - liczba pełnionych dyżurów - liczba udzielonych porad
II.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań zawartych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych realizowanych w czasie ferii zimowych i wakacji letnich.		

1.	Dofinansowanie szkolnych programów profilaktyki w zakresie uzależnienia od alkoholu. (wydatki – rozdział 85154)	Cały rok / GOPS / Szkoły z terenu Gminy Bestwina	- ilość i rodzaj zrealizowanych programów profilaktycznych - ilość odbiorców programów
2.	Dofinansowanie szkolnych programów profilaktyki w zakresie uzależnienia od narkotyków oraz innych substancji chemicznych, w tym dopalaczy. (wydatki – rozdział 85153)	Cały rok / GOPS / Szkoły z terenu Gminy Bestwina	- ilość i rodzaj zrealizowanych programów profilaktycznych - ilość odbiorców programów
3.	Dofinansowanie szkolnych programów profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej (wydatki – rozdział 85205)	Cały rok / GOPS / Szkoły z terenu Gminy Bestwina	- ilość i rodzaj zrealizowanych programów profilaktycznych - ilość odbiorców programów
4.	Dofinansowanie wypoczynku dzieci w czasie wakacji letnich i ferii (wydatki – rozdział 85154)	Cały rok / GOPS / Szkoły z terenu Gminy Bestwina	- ilość dzieci objętych zajęciami - ilość dni prowadzenia zajęć - rodzaj i charakter zajęć
5.	Działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich poprzez edukację sprzedawców i przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych (w tym organizacja szkoleń) Kontrola punktów sprzedaży (oświadczenia) (wydatki – rozdział 85154)	Cały rok/GKRPA	- ilość szkoleń - ilość osób korzystających ze szkoleń - ilość przeprowadzonych kontroli
III. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;			
1.	Warsztaty rozwojowe dla osób utrzymujących długotrwałą abstynencję (wydatki – rozdział 85504)	GOPS/GKRPA	Ilość warsztatów i uczestników
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie – warsztaty dla osób dorosłych (wydatki – rozdział 85504)	GOPS/GKRPA	Ilość warsztatów i uczestników

3.	Zakup materiałów biurowych, zakup usług pocztowych dla potrzeb obsługi GKRPA i Punktu Konsultacyjnego. <i>(wydatki – rozdział 85154)</i>	Cały rok/ GOPS w Bestwinie	- efektywniejsza obsługa pracy Gm. Komisji RPA i realizacji programu
4.	Udzielenie pomocy finansowej (dotacja celowa) dla Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej. <i>(wydatki – rozdział 85158)</i>	Urząd Gminy – dotacja celowa	- ilość odbiorców korzystających z OPPA w Bielsku-Białej
IV. Zintensyfikowanie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			
1.	Finansowanie kosztów pracy członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. <i>(wydatki – rozdział 85154)</i>	Cały rok/GKRPA, GOPS w Bestwinie	- ilość wydanych opinii w sprawie wydania nowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu - ilość rozpatrzonych wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego - ilość postępowań zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy lub grup roboczych z udziałem członków komisji
2.	Dyżur terapeutyczny w Punkcie Konsultacyjnym, konsultacje telefoniczne. <i>(wydatki – rozdział 85504)</i>	Cały rok/ GKRPA	-liczba osób korzystających z poradnictwa lub wsparcia w zakresie uzależnienia od alkoholu - ilość załatwianych spraw, - liczba pełnionych dyżurów
3	Dyżury i spotkania motywujące, wspierające rodziny w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy, prowadzone przez Członków GKRPA w Punkcie Konsultacyjnym <i>(wydatki – rozdział 85504)</i>	Cały rok/ Konsultant członek GKRPA	-liczba osób korzystających z poradnictwa lub wsparcia dla rodziny - ilość załatwianych spraw, - liczba pełnionych dyżurów
4.	Zakup usług szkoleniowych dla Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych osób pracujących w sferze problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie – wsparcie rodziny. <i>(wydatki – rozdział 85504)</i>	Cały rok	- liczba osób biorących udział w szkoleniach; - liczba i rodzaj szkoleń podnoszących kwalifikacje członków GKRPA

V.	Planowany koszt realizacji GPPiRPA na rok 2022	23 8 11 6,0 0	2022	-----
	Dotacja celowa - Dział 851 – rozdział 85158	11. 88 4,0 0	2022r.	-----

Realizatorzy programu:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bestwinie,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie,
4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Bestwinie,
5. Komenda Policji w Czechowicach-Dziedzicach,
6. Placówki oświatowe z terenu gminy Bestwina,
7. Placówki służby zdrowia w Gminie Bestwina,
8. Poradnie Leczenia uzależnień,
9. Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku - Białej

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym, zgodnie z ustawą, pełni Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którą powołuje Wójt Gminy (art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Do zadań Komisji należy:

1. opiniowanie wniosków złożonych przez przedsiębiorców w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
2. inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
4. wspomaganie działalności instytucji i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5. współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi oraz związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie,
6. współrealizowanie działań związanych z realizacją gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych,
7. wraz z Pełnomocnikiem określanie zadań dla punktu konsultacyjnego – informacyjno – doradczy i poradnictwa specjalistycznego,
8. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
9. prowadzenie postępowania w sprawach osób, które nadużywają alkoholu, a w przypadkach uzasadnionych - przygotowanie niezbędnej dokumentacji do Sądu Rodzinnego w Pszczynie o wszczęcie postępowania, o wydanie postanowienia w sprawie uzależnienia i zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
10. kierowanie zawiadomień (Niebieska Karta) do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji lub Prokuratury w przypadku podejrzenia, że w rodzinie występuje przemoc,
11. kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w punktach sprzedaży,
12. udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy,
13. uczestniczyć w corocznym opracowywaniu projektu Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wynagrodzenie za pracę w Komisji wynosi:

a) za posiedzenie:

- Przewodniczący	- 170,00 zł,
- Sekretarz	- 150,00 zł,
- Członek	- 140,00 zł,

b) za pracę w Zespole Interdyscyplinarnym w czasie jednego posiedzenia, wynagrodzenie jak dla członka Komisji - 140,00 zł,

c) za prowadzenie dyżuru i uczestniczenie w Zespole Motywującym w Punkcie Konsultacyjnym dla członka Komisji - 140,00 zł,

d) za pracę w zespole kontrolnym (kontrola punktów sprzedaży w zakresie składanych oświadczeń) dla członka zespołu

- 500,00 zł. kontrola w placówce posiadającej 1 zezwolenie,
- 750,00 zł kontrola w placówce posiadającej 2 i więcej zezwoleń.

ZAKOŃCZENIE

Program powstał po konsultacji oraz we współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bestwinie, instytucjami realizującymi zadania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Bestwina z wykorzystaniem „Diagnozy problemów społecznych dla gminy Bestwina” przeprowadzonej w 2018 roku.

Program jednocześnie stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bestwina na lata 2016 -2025”.

Powyższy Program kontynuuje realizację sprawdzonych w poprzednich latach działań, ale podejmuje również nowe przedsięwzięcia, które mają zwiększyć ich skuteczność i realizowane są zgodnie z państwowymi rekomendacjami. Gmina Bestwina realizuje wszystkie zadania zapisane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a sposób prowadzenia działań ma charakter innowacyjny i długofalowy.

Ważnym zadaniem jest również zapewnienie stałej, kompleksowej i profesjonalnej oferty pomocy osobom krzywdzonym. Niezbędne są także działania ukierunkowane na sprawcę przemocy poprzez realizację programów edukacyjno – korekcyjnych i terapeutycznych. Wykazane wyżej działania dają podstawę prawidłowej realizacji tych założeń.

Zakładane rezultaty, przy realizacji zadań Programu, to: poprawa funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych, poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek szczególnie u dzieci i młodzieży, zmniejszenie ilości osób uzależnionych od alkoholu, tzw. czynnych alkoholików, poprawa stanu zdrowia osób uzależnionych, współuzależnionych i Dorosłych Dzieci Alkoholików oraz zwiększenie oferty post-terapeutycznej, jak również zwiększenie świadomości mieszkańców na temat różnych form przemocy i faktu, że jest to przestępstwo, na które nie ma przyzwolenia we współczesnym świecie.

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kluczowym aktem prawnym corocznie uchwalany przez Radę Gminy w Bestwinie, na podstawie, którego prowadzona jest realizacja zadań własnych gminy w zakresie wychowania w trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałaniu narkomanii i przemocy w rodzinie.

Szczegółowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Bestwina na rok 2022 to podstawowy dokument uszczegóławiający realizację zadań w ramach polityki społecznej i zdrowia publicznego. Priorytetem Programu jest aby mieszkańcy oraz dzieci i młodzież szkolna uzyskali większą świadomość tego, jak ich ryzykowne zachowania związane z używaniem środków psychoaktywnych wpływają na zdrowie. Celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska problemów uzależnień na terenie gminy Bestwina.

Większość zadań (kontynuacja działalności z lat poprzednich) realizowanych w obszarze profilaktyki dotyczącej przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii, szczególnie na poziomie profilaktyki uniwersalnej jest wspólna lub zbieżna, a ich adresatami są te same bądź pokrewne grupy osób. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia różnych substancji psychoaktywnych poprzez wspieranie i poszerzanie oferty działań profilaktycznych, w tym programów z listy rekomendowanych przez PARPA.

Harmonogram opracowany został we współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla gminy Bestwina, pedagogami szkolnymi, dzielnicowymi z Komisariatu w Czechowicach-Dziedzicach oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Realizacja zadań wpisanych w harmonogram finansowana jest z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż oraz, w miarę możliwości z dotacji z budżetu gminy.